

Fundusze Europejskie

Rażąco niska cena – wezwanie do wyjaśnień i ocena złożonych wyjaśnień

Martyna Lubieniecka

Łódź, 9.10.2026

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie jest obowiązkowe, fakultatywne albo zbędne.
- **Treść wezwania** – o co zamawiający powinien zapytać, jak szczegółowo i jakich dowodów żądać.
- **Procedura wezwania** – termin, kolejne wezwania, wyjaśnianie części ceny, równe traktowanie wykonawców.

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

➤ **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie **jest obowiązkowe**, fakultatywne albo zbędne

W przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od:

wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania

lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie [art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10](#),

(1)- oferta po terminie, 5a – wykonawca z państwa trzeciego, 10- błędy w obliczeniu ceny lub kosztu)

Zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w [ust. 1](#),

chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- Co należy rozumieć przez „okoliczności oczywiste”?
- Czy zamawiający musi dokumentować przyczyny odstąpienia od wezwania?
- **Co zrobić, gdy szacunkowa wartość zamówienia jest znacznie zawyżona?**
- Czy jedna bardzo wysoka oferta może sztucznie zawyżyć średnią arytmetyczną?
- Czy zamawiający może pominąć ofertę wykonawcy, którego cena jest bardzo wysoka, przy obliczaniu średniej?

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie jest obowiązkowe, **fakultatywne** albo zbędne

Art. 224 ust.1

Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub **ich istotne części składowe**,

wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub

budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie jest obowiązkowe, **fakultatywne** albo zbędne

Art. 224 ust.1

Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub **ich istotne części składowe**,

wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub

budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie jest obowiązkowe, **fakultatywne** albo zbędne
- Czy różnica 15% albo 20% może uzasadniać wezwanie?
- **Czy zamawiający może poprzestać na stwierdzeniu, że próg 30% nie został przekroczony?**
- Czy wezwanie może być oparte na znajomości aktualnych cen rynkowych?
- Czy oferta konkurenta lub zarzuty innego wykonawcy mogą wywołać obowiązek wezwania?
- Czy wystarczającą podstawą są wątpliwości dotyczące kosztów zatrudnienia?

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie jest obowiązkowe, **fakultatywne** albo zbędne

Co oznacza „istotna część składowa ceny”?

- Czy zamawiający musi badać każdą pozycję kosztorysu?
- Kiedy pozycja kosztorysowa staje się istotną częścią składową ceny?
- **Czy o istotności decyduje wartość procentowa, znaczenie technologiczne czy ryzyko realizacyjne?**
- Czy można wezwać wyłącznie do wyjaśnienia wybranych pozycji?
- Jak badać ceny jednostkowe przy wynagrodzeniu kosztorysowym, a jak przy ryczałtowym?
- Czy cena jednostkowa 1 zł albo 0 zł uzasadnia wezwanie?

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie jest obowiązkowe, **fakultatywne** albo zbędne

Co oznacza „istotna część składowa ceny”?

KIO 548/22 wyrok z dnia 17 marca 2022 roku

Przyczyną odrzucenia oferty może być wyłącznie rażące zaniżenie całej ceny lub jej części składowych, ale tylko takich, które mają charakter istotny.

Skoro zarzuty odwołania osadzały się na zaniżeniu części składowych ceny, to Odwołujący miał obowiązek wykazać ich istotność.

Za istotne składniki ceny uznaje się te elementy, **których**

- **wartościowy udział w przedmiocie zamówienia jest znaczny lub**
- **od których - ze względu na ich merytoryczne znaczenie - zależy osiągnięcie zasadniczych celów, dla których zamówienie jest udzielane.**

Będą to zatem elementy istotne pod względem wartościowym lub merytorycznym, mogące zaważyć na powodzeniu zamówienia jako całości

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- **Przesłanki wezwania** – kiedy wezwanie jest obowiązkowe, **fakultatywne** albo zbędne

Co oznacza „istotna część składowa ceny”?

KIO 2974/20, wyrok z dnia 3 grudnia 2020 roku

Zdaniem Izby skoro Zamawiający wymaga **podania cen jednostkowych i na ich podstawie obliczona będzie wartość wynagrodzenia za wykonanie poszczególnych prac** wchodzących w zakres zamówienia, to wycena takich prac ma charakter istotny z punktu widzenia prawidłowości realizacji przedmiotu zamówienia, na zasadach określonych przez Zamawiającego.

W tym zakresie, Izba nie podziela stanowiska Zamawiającego, iż wystarczającą dla zaniechania wezwania Przystępującego do wyjaśnienia cen jednostkowych była okoliczność, iż cena globalna nie była niższa niż 30% wartości zamówienia czy średniej arytmetycznej wartości ofert złożonych w postępowaniu.

Takie stanowisko stoi w sprzeczności z przyjętą przez Zamawiającego metodologią rozliczania prac określoną we wzorze umowy i SIWZ. Sam Zamawiający nadał cenom jednostkowym charakter istotny poprzez obliczenie należnego wynagrodzenia właśnie na podstawie takich cen jednostkowych. Podana cena globalna jest tylko maksymalną ceną wynikającą z cen jednostkowych przyjętych przez wykonawcę.

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

Co oznacza „istotna część składowa ceny”?

W postępowaniu na wykonanie robót budowlanych wykonawca zaoferował cenę niższą o zaledwie 12,38% od średniej arytmetycznej cen ofert.

W kosztorysach nakładczych przyjął w wielu pozycjach stawki roboczogodziny poniżej obowiązującej w 2024 r. stawki minimalnej 27,70 zł, m.in.:

kosztorys 2.1 – pozycje 39, 65, 98, 100 i 127: od 1,49 zł do 5,40 zł;

kosztorys 2.4 – pozycje 27, 30 i 66: od 3,72 zł do 4,28 zł;

kosztorys 2.9 – pozycja 22: 3,17 zł.

Zaniżone stawki występowały również w kosztorysach 2.3, 2.8 i 2.10. **Odwołujący wskazywał, że łączna różnica w kosztach robocizny wynosiła 3 300 479,83 zł.**

Średnia stawka roboczogodziny w całej ofercie wynosiła 45,03 zł.

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

Izba uznała, że pomimo braku podstaw do kwestionowania ceny globalnej, zamawiający miał obowiązek wezwania do wyjaśnień na podstawie art. 224 ust. 1 Pzp.

Koszty robocizny stanowiły bowiem istotną część składową ceny,

a wielokrotne przyjęcie stawek poniżej ustawowego minimum uzasadniało wątpliwości co do prawidłowości kalkulacji. Nie zmieniała tego okoliczność, że średnia stawka roboczogodziny w całej ofercie wynosiła 45,03 zł.

Izba podkreśliła, że zamawiający nie może samodzielnie zakładać, iż niskie stawki wynikają z przyjętej przez wykonawcę organizacji pracy lub mniejszych nakładów. Okoliczności te wymagają wyjaśnienia przez wykonawcę.

KIO 362/24

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

Izba podzieliła stanowisko Zamawiającego o konieczności uwzględnienia:

- 1) faktu, że prawdopodobnie doszło do znaczącego przeszacowania przez niego wartości zamówienia,
- 2) tendencji spadkowej cen (w stosunku do 2023 r.).

Jak wskazał Zamawiający ceny oferowane przez wykonawców są niższe o około 22% wartości zamówienia, która została ustalona na podstawie ofert złożonych w poprzednim postępowaniu prowadzonym w 2023 r.

Dotyczy to również oferty Odwołującego, która jak wynika z informacji przekazanych przez Zamawiającego jest niższa od szacowanej wartości zamówienia: w części I o 25,35%, w części II o 26,60%, w części III o 19,98%

.

KIO 4805/24

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

W postępowaniu na roboty budowlane wykonawca zaoferował 3 209 409,48 zł brutto, **tj. około 6,34% poniżej wartości kosztorysowej całego zamówienia.**

Przewidziano wynagrodzenie ryczałtowe, jednak wykonawcy mieli obowiązek odrębnie wycenić poszczególne zadania.

Zamawiający stwierdził jednak istotne dysproporcje w wycenie poszczególnych zadań:

Zadanie nr 1, stanowiące 60,90% wartości zamówienia, wyceniono o 51,69% poniżej kosztorysu inwestorskiego.

Zadanie nr 3 wyceniono o 393,04% powyżej kosztorysu inwestorskiego.

Zadanie nr 1 stanowiło 60,90% wartości kosztorysowej całego zamówienia i obejmowało m.in. instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, wymianę drzwi przeciwpożarowych oraz modernizację korytarzy i klatek schodowych.

Zamawiający wezwał wykonawcę do wyjaśnienia kalkulacji ceny na podstawie art. 224 ust. 1 Pzp. Uznając wyjaśnienia za niewystarczające, odrzucił ofertę.

Wezwanie do wyjaśnień – problematyka

- Izba uznała, że istotność danego elementu wynika **przede wszystkim z jego znaczenia wartościowego i merytorycznego**.
- Zadanie nr 1 odpowiadało za około 61% wartości zamówienia, **miało kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa pożarowego i było objęte dotacją celową**.
- Izba podkreśliła również, że zamawiający nie ma obowiązku wcześniejszego wskazania w SWZ, które elementy ceny uznaje za istotne części składowe.
- wynagrodzenie ryczałtowe nie wyłącza badania poszczególnych elementów ceny.

Wezwanie do wyjaśnień – procedura

- Czy wystarczy wezwanie zawierające wyłącznie treść art. 224 Pzp?
- Czy zakres wezwania wyznacza granice późniejszej oceny wyjaśnień?
- **Czy zamawiający musi żądać konkretnych dowodów?**
- Czy zamawiający powinien wymienić faktury, oferty dostawców, umowy i kalkulacje?
- Czy może wymagać określonego rodzaju dokumentu, jeśli wykonawca potrafi wykazać koszt innymi dowodami?
- Czy brak dokumentu niewymienionego w wezwaniu uzasadnia odrzucenie oferty?
- Czy zakres wezwania wyznacza granice późniejszej oceny wyjaśnień?

skutki dwóch rodzajów wezwań:

ogólnego – dotyczącego wykazania realności całej ceny;

szczegółowego – wskazującego konkretne koszty, założenia i dokumenty.

Wezwanie do wyjaśnień – procedura

Mając na uwadze powyższe, niedopuszczalna jest sytuacja, w której złożone zostanie pismo zawierające wyłącznie oświadczenie, że cena nie jest ceną rażąco niską. Wyjaśnienia lakoniczne, czy też ogólnikowe będą utożsamiane z brakiem złożenia wyjaśnień. Dlatego też przedstawione wyjaśnienia powinny być nie tylko konkretne, ale i poparte właściwymi dowodami (np. kserokopie faktur, cenników, umów, wstępnych ofert albo umów o pracę lub o dzieło personelu, tym projektantów, inspektorów, innych specjalistów, pracowników biurowych, itp.,).»

Wykonawca przedstawia w oparciu o poniższe tabele kalkulacje wynagrodzeń wg. Wartości dniówek z grupy kosztów 7 - prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska wydanym przez Sekocenbud w zeszycie 35/2025 za 2 kwartał 2025 r (załącznik nr 2 - Stawki personelu Inżyniera z zeszytu 35/2025 Sekocenbud 2 kw. 2025).

„Powyższe tabele obejmują wyliczenie kosztów na podstawie kalkulacji stawek rynkowych Sekocenbud dla ekspertów w przeliczeniu na 1 dzień roboczy (dniówkę). Pod pojęciem dniówki Sekocenbud rozumie przepracowanie w danej dobie co najmniej 8 godzin.

Wezwanie do wyjaśnień – procedura

*„Nie ulega wątpliwości, że najważniejszym czynnikiem cenowym w przedmiotowym zamówieniu jest wynagrodzenie osób realizujących ten przedmiot zamówienia, a zatem **Wykonawca powinien Zamawiającemu wskazać dowody potwierdzające, że osoby dedykowane na konkretne stanowisko zgodzą się wykonywać swoje obowiązki za konkretne stawki.** W tym celu Zamawiający wskazał w wezwaniu do wyjaśnień dowody takie jak: umowy, wstępne oferty, umowy o pracę lub dzieło personelu, tym projektantów, inspektorów, innych specjalistów, pracowników biurowych. Wykonawca nie złożył żadnego dowodu, który potwierdzałby konkretne wynagrodzenia osób dedykowanych na przedmiotowe stanowiska. Złożenie dowodu w postaci stawek Sekocenbudu i przyjęcie minimalnych stawek wskazanych w tym opracowaniu w żaden sposób nie uzasadnia, iż konkretne dedykowane osoby zgodzą się uczestniczyć w tym postępowaniu za minimalne stawki z tego opracowania. Tym bardziej, że rozpiętość pomiędzy stawkami minimalnymi a maksymalnymi jest znaczna. Wykonawca, jeśli przyjmuje stawki minimalne z Sekocenbudu, czy też innego opracowania powinien udowodnić, że osoby dedykowane na dane stanowisko zgodzą się uczestniczyć w tym postępowaniu za takie stawki. Tym bardziej wobec faktu, że Zamawiający wyraźnie wezwał o przedłożenie określonych dowodów pokazujących umowy, wstępne oferty, umowy o pracę lub dzieło określonego w przedmiotowym postępowaniu personelu. Opracowanie Sekocenbudu takim dowodem nie jest i nie dowodzi, że personel wykonawcy będzie uczestniczyć w tym postępowaniu za minimalne stawki. Opracowanie Sekocenbudu dowodzi tylko, że na rynku są stawki minimalne i maksymalne.”*

(z uzasadnienia odrzucenia oferty)

Wezwanie do wyjaśnień – procedura

Zamawiający nieprawidłowo zdeprecjonował dowody w postaci cennika SEKOCENBUD i nie podjął próby wykazania, jakie stawki uważa za realne

W ocenie Izby mając na uwadze treść skierowanego do Odwołującego¹ wezwania, w którym Zamawiający jako możliwe do złożenia dowody wskazał cenniki, to skorzystanie z sugestii Zamawiającego przez Odwołującego¹ i posłużenie się cennikiem SEKOCENBUD na wykazanie realności zaoferowanej stawki było w pełni uzasadnione. Dlatego zdaniem Izby całkowite zdeprecjonowanie przez Zamawiającego złożonego dowodu było nieprawidłowe.

KIO 5104/25

Wezwanie do wyjaśnień – procedura

Termin wyjaśnień	Jak wyznaczyć termin odpowiedni do skali żądanej kalkulacji? Czy krótki termin może mieć wpływ na ocenę wyjaśnień?
Przedłużenie terminu	Czy zamawiający może przedłużyć termin na wniosek wykonawcy? INNYM wykonawcom?
Ponowne wezwanie	Kiedy doprecyzowanie staje się niedopuszczalnym naprawianiem wyjaśnień? Oceniam dokumenty, a nie relacje , moją wiedzę o podmiocie.

Wezwanie do wyjaśnień – procedura

KIO 859/22, wyrok z 20.04.2022

Skierowanie powtórnego wezwania do złożenia wyjaśnień możliwe jest tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i

- może dotyczyć wykonawcy, który rzetelnie złożył pierwsze wyjaśnienia, np. gdy w świetle złożonych wcześniej wyjaśnień pojawiły się u zamawiającego nowe wątpliwości.

Ponowienie wezwania nie może stanowić próby ratowania oferty, wówczas gdy wykonawca składa wyjaśnienia zbyt ogólne, niekonkretne, nierzeczowe, niepoparte faktami, wykonawca ma bowiem obowiązek dołożyć wszelkich starań, aby na pierwsze wezwanie zamawiającego rzetelnie wyjaśnić okoliczności, które uzasadniają wysokość ceny jego oferty.

Zamawiający nie może wzywać jednak wykonawcy kilkakrotnie do uszczegółowienia i skonkretyzowania ogólnikowych twierdzeń podanych wcześniej, gdyż prowadziłoby to do naruszenia zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, polegającego na sugerowaniu wykonawcy, jakie wyjaśnienia powinien ostatecznie złożyć.

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

Wynagrodzenie kosztorysowe

Ceny jednostkowe bezpośrednio wpływają na rozliczenie faktycznie wykonanych ilości robót.

Istotna jest relacja ceny jednostkowej do przewidywanej ilości robót.

Zaniżenie lub zawyżenie pozycji może wpływać na rozliczenie zmian ilościowych.

Szczególnego znaczenia nabiera sposób skonstruowania formularza cenowego.

Wynagrodzenie ryczałtowe

Zasadniczo należne wynagrodzenie wynika z uzgodnionej ceny całkowitej.

Istotna jest relacja wyceny danego zakresu do ceny całkowitej i możliwości wykonania zamówienia.

Niska wycena pozycji nie musi oznaczać, że wykonawca nie pokryje kosztów z wynagrodzenia całkowitego.

Sam ryczałt nie wyklucza badania istotnych części składowych ceny.

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

Definicja dowodu?

Art. 227 k.p.c.

Przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie.

Art. 75 § 1 k.p.a. –

Jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

Twierdzenie: Posiadamy własny sprzęt, co pozwala nam obniżyć koszty

Dowód: wykaz posiadanego sprzętu wraz z dokumentami potwierdzającymi dysponowanie nim.

Kalkulacja: wyliczenie, w jaki sposób wykorzystanie własnego sprzętu wpływa na konkretną pozycję kosztową.

➤ Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

Zamawiający co do zasady nie może wymagać, aby wykonawca składał dowód na każdą kwotę przewijającą się w wyjaśnieniu. Jednakże wydaje się to niezbędne dla kluczowych składników zamówienia, czyli szczególnie tych, w odniesieniu do których

wykonawca sięga po argumenty o szczególnie korzystnych warunkach rynkowych, a także w zakresie kwestii wprost wskazanych w wezwaniu zamawiającego.

Złożone dowody, ograniczają ryzyko podważenia złożonych wyjaśnień. Złożone wyjaśnienia powinny być konkretne, jasne, spójne i adekwatne do danego przedmiotu zamówienia. Wykonawca, składając wyjaśnienia na okoliczność kalkulacji ceny oferty, powinien wykazać, że wskazana cena została ustalona na podstawie obiektywnych i sprawdzalnych czynników.

KIO 359/22

➤ **Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena**

**Czy szczegółowa kalkulacja własna wykonawcy
stanowi dowód w rozumieniu art. 224 Pzp,
czy jedynie element wyjaśnień, który wymaga poparcia odrębnymi
dowodami?**

➤ Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

Rola kosztorysu jako dowodu

„Po pierwsze, kosztorys ofertowy pokazuje sposób kalkulacji ceny przez wykonawcę, ujęte w tej cenie elementy i przyjęte do wyliczeń stawki. Nie pokazuje natomiast, dlaczego stawki te są takie a nie inne. Jak słusznie stwierdził Odwołujący, każdy wykonawca może wstawić do kosztorysu dowolne stawki za różne elementy składające się na przedmiot zamówienia, dbając jedynie o to, by wszystko zsumowało się do końcowej ceny oferty. Niezbędne w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny jest jednak wykazanie, skąd się te stawki wzięły, z czego wynika ich wysokość, jakie dostępne wykonawcy czynniki (np. współpracujący z nim dostawcy czy podwykonawcy, udzielone rabaty, rozwiązania technologiczne lub organizacyjne obniżające koszty) powodują, że rzeczywiście może on przyjąć w swojej kalkulacji stawki w takiej wysokości.”

➤ **Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena**

Rola kosztorysu jako dowodu

Przedłożony przez Odwołującego w załączeniu do wyjaśnień kosztorys ofertowy w formie uproszczonej nie niesie ze sobą danych, które mogłyby zastąpić kalkulację ceny oferty, w tym kosztów wykonania zamówienia ponoszonych przez Odwołującego. Kosztorys uproszczony nie przedstawia szczegółowego rozbicia danych w zakresie stawek roboczogodziny, materiałów i pracy sprzętu, lecz zawiera dane zagregowane. Kosztorys wskazuje ceny za wykonanie poszczególnych robót, nie pokazuje natomiast i nie dowodzi rzeczywistych kosztów ponoszonych przez wykonawcę, których wyjaśnienia i wykazania oczekiwał Zamawiający, zgodnie z treścią wezwania.

KIO 1593/26

ale KIO 4668/24

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

Wyjaśnienia ceny oparte wyłącznie na zasobach konsorcjanta, którego doświadczenie nie było podstawą spełnienia warunku i który nie realizuje zasadniczego zakresu zamówienia, nie dowodzą realności ceny. Obowiązek wykazania realności ceny spoczywa na wykonawcy.

Wobec powyższego, brak jest podstaw do twierdzenia, że wyjaśnienia wykazują realność zaoferowanej ceny, skoro wszystkie powołane okoliczności mające uzasadniać rzetelność kalkulacji dotyczą konsorcjanta, którego doświadczenie nie stanowiło podstawy oceny pod kątem spełniania warunków i na którym nie spoczywa ciężar wykonania przedmiotu zamówienia w zasadniczym zakresie. W tym miejscu przypomnienia wymaga, że to na wykonawcy wezwanym do złożenia wyjaśnień w przedmiocie kalkulacji ceny spoczywa obowiązek wykazania, że zaoferowana cena jest realna (art. 224 ust. 5 ustawy Pzp).

KIO 2923/26

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

➤ szczegółowe wezwanie, ale niewystarczające wyjaśnienia

W postępowaniu na budowę drogi wojewódzkiej zamawiający wezwał wybranego wykonawcę do szczegółowego wyjaśnienia ceny robót podstawowych i objętych prawem opcji. **Zażądał wskazania konkretnych czynników obniżających koszty oraz ich wpływu na cenę.**

Wykonawca przedstawił wyjaśnienia i 50 załączników, w tym oferty podwykonawców, ale nie wykazał dostatecznie, jak przedstawione informacje i oszczędności przekładają się na jego kalkulację.

KIO uznała, że wezwanie było konkretne i jednoznaczne, a odpowiedź nie spełniała jego wymagań. **Samo powołanie się na korzystne warunki realizacji czy załączenie ofert podwykonawców nie wystarcza, jeżeli wykonawca nie pokazuje ich rzeczywistego wpływu na cenę.**

Izba nakazała odrzucenie oferty jako zawierającej rażąco niską cenę.

Wykonawca musi nie tylko wskazać źródła oszczędności, lecz także wykazać je liczbowo, zwłaszcza gdy zamawiający wyraźnie tego żąda.

KIO 368/24

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

➤ ogólne wezwanie nie uzasadnia odrzucenia za brak szczegółowej kalkulacji

Zarząd Dróg Miejskich prowadził postępowanie na utrzymanie zieleni. Zamawiający wezwał wykonawcę do wyjaśnienia ceny oferty, nie wskazując konkretnych pozycji kosztowych ani nie żądając szczegółowej kalkulacji cen jednostkowych. Wykonawca przedstawił wyjaśnienia, obejmujące również poszczególne ceny jednostkowe. Zamawiający uznał je jednak za niewystarczające i odrzucił ofertę.

KIO uwzględniła odwołanie. Uznała, że **wezwanie było ogólne i dotyczyło ceny całkowitej, natomiast wykonawca udzielił wyjaśnień adekwatnych do jego treści, a nawet wykraczających poza żądania zamawiającego.**

Nie można odrzucać oferty za brak szczegółowości, której zamawiający nie wymagał w wezwaniu. Jeżeli nadal miał wątpliwości, mógł zażądać dodatkowych wyjaśnień.

Zakres i szczegółowość wezwania wyznaczają granice późniejszej oceny wyjaśnień.

KIO 1800/25

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

➤ zamawiający błędnie odczytał szczegółowe kalkulacje

W postępowaniu dotyczącym utrzymania przystanków, przejść podziemnych i kładek w Bytomiu wykonawca przedstawił obszerne wyjaśnienia ceny wraz z kalkulacjami kosztów pracy, sprzętu i materiałów. Zamawiający odrzucił jednak jego oferty w trzech częściach, uznając m.in., że założone czasy wykonywania czynności są nierealne, a koszty pracy zostały zaniżone. Przykładowo zamawiający błędnie potraktował wyliczoną roboczogodzinę jako dowód, że całą usługę ma wykonywać tylko jeden pracownik.

KIO uwzględniła odwołanie. Stwierdziła, **że zamawiający niewłaściwie interpretował kalkulacje, pomijał część wyjaśnień i dowodów oraz opierał ocenę na własnych przypuszczeniach co do czasochłonności prac.**

Nie wykazał, że przyjęte przez wykonawcę założenia rzeczywiście uniemożliwiają wykonanie zamówienia za zaoferowaną cenę.

Ocena wyjaśnień musi wynikać z rzeczywistej analizy kalkulacji i dowodów, a nie z subiektywnego przekonania zamawiającego, że określone koszty lub czasy realizacji są nierealne.

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

➤ nie można wymagać wyjaśnień, których nie zażądano

Komenda Wojewódzka Policji i prowadziła postępowanie na usługi dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji. Wykonawca wezwany do wyjaśnienia ceny, przedstawił opis sposobu realizacji zamówienia, kalkulację ceny całkowitej oraz dokumenty potwierdzające koszty. Konkurent zakwestionował te wyjaśnienia, wskazując na rzekome pominięcie szeregu kosztów, m.in. pracowniczych, administracyjnych, transportu i utylizacji odpadów.

KIO oddaliła odwołanie. Zwróciła uwagę, że wezwanie było ogólne i nie wymagało odrębnych kalkulacji wszystkich cen jednostkowych ani szczegółowego rozliczenia każdej pozycji. Wykonawca przedstawił kalkulację ceny całkowitej, odpowiadającą zakresowi wezwania, popartą wyjaśnieniami i dowodami. Odwołujący nie wykazał, że kwestionowane elementy podważają realność ceny.

Nie można po złożeniu wyjaśnień rozszerzać wymagań wynikających z wezwania i oczekiwać od wykonawcy szczegółowych kalkulacji, których zamawiający wcześniej nie zażądał.

KIO 1106/26

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

- Skutki ogólnego wezwania (ogólna ocena nie wykraczamy)
- Wezwanie powtarzające przepisy i brak żądania kalkulacji (nie wykraczamy)
- Granice późniejszej oceny i niewyrażone oczekiwania (zgodnie z wezwaniem)
- Szczegółowe pytania a obowiązek wykazania realności całej ceny (wykonawca odpowiada tylko na szczegółowe pomijając resztę)
- Znaczenie treści wezwania dla obowiązków dowodowych (o to co zamawiający pyta)
- Odpowiedzi na pytania (materiały , oferty podwykonawców)

Wezwanie do wyjaśnień i ich ocena

Jakkolwiek Izba dostrzega ścisły związek między procedurą wyjaśnień poziomu ceny a treścią oferty wykonawcy, to jednak wywodzenie niezgodności oferty z warunkami zamówienia na podstawie wyjaśnień ceny nie będzie każdorazowo miarodajne, czy też w ogóle możliwe bez uzyskania od wykonawcy dalszych wyjaśnień.

Zauważyć należy, iż przesłanki odrzucenia oferty wykonawcy z uwagi na niezgodność z warunkami zamówienia oraz jako zawierającej rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia zostały uregulowane w odrębnych przepisach, a dla zaistnienia możliwości odrzucenia oferty na tych podstawach konieczne jest ziszczenie się innych rodzajowo okoliczności.

Nie jest jednak tak, że na podstawie wyjaśnień ceny oferty nie mogą ujawnić się podstawy do odrzucenia oferty w oparciu o inne przepisy Prawa Zamówień Publicznych w tym np. art. 226 ust. 1 pkt 5. Nie można również wykluczyć sytuacji, w której zostaną spełnione łącznie przesłanki określone art. 226 ust. 1 pkt 5 oraz 8 Prawa Zamówień Publicznych.

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę!

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

